

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici **Molin piccolo št. 7, II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Torre Bianca 12.

Avstrijski problem.

X.

(Glej štev. od četrtika dne 5. novembra.)

Ko se tako domišljamo pač grofa Taaffeja radi tega, ker je hotel razširiti volilno pravico, in ko se domišljamo, da so tudi naši poslanci ostajali slepo udani grofu Hohenzwartu, ko je dvignil roko, da porazi tedanjega ministerskega predsednika in lastnega somišljenika, se ne moremo ubraniti misli na — sedanjo obstrukcijo v deželnem zboru kranjskem.

To dejstvo, da so naši tedanji poslanci pomnoževali vojsko, ki je vrgla grofa Hohenzwarta radi volilne reforme, se nam zdi kakor persiflaža na sedanje dogodke v deželnem zboru kranjskem.

V tem deželnem zboru prepreča obstrukcija vsako delo in je res dosegla, da je zadnje in ravno kar odloženo zasedanje ostalo sterilno, neplodno za potreba prebivalstva.

Tu pa imamo pojav, ki nam — in naj se branimos — misli kolikor hočemo — vzbuja mnenje, da stranki, ki bijeti na Kranjskem ljut boj, se ne odlikujeta s posebno iskrenostjo!

Možje, katere smemo po njihovem političkem naziranjju označiti kakor naslednike tistih slovenskih poslancev, ki so bili vsikdar zvesti spremljevalci grofa Hohenzwarta v parlamentarni areni in ki se mu niso izneverili tudi tedaj, ko je uprizoril tisti kombinirani naskok na grofa Taaffeja radi volilne reforme (saj je mej njimi tudi takih, ki so bili sami v Hohenzwartovem klubu), isti možje vodijo danes srdit boj za razširjanje volilne pravice in se jim zdi ta cilj tako visok, da so v dosegu istega nasilno zaustavili vsako parlamentarno delovanje v parlamentu naše slovenske osrednje pokrajine.

Na drugi strani stoji tej stranki nasproti kakor neizprosna sovražnica stranka, v kateri bi morali že po nje imenu in nje programu nahajati najodlofneje propagatorice vsake reforme v svobodnostnem zmišlju v tej smeri, da se politične pravice razširijo čim bolj in da bo čim večje število onih, katerim bo volišče pristopno, oziroma, katerim bo omogočeno vplivati na sestavo parlamenta in s tem na smer vse javne uprave.

Saj ne pravimo, da se ta stranka načelno izreka proti volilni reformi, ali dejstvo je, da nje taktika gre za tem, da bi se vprašanju volilne reforme izognili za sedaj. Tudi vemo, da bi jej storili krivico, ako bi rekli, da ne privoščja narodu političnih pravic; mi smo marveč uverjeni, da odklanja volilno re-

formo le zato, ker jo toli hrupno zahteva stranka, ki je nje sovražnica. Uverjeni smo torej, da ne delamo krivice ni eni ni drugi slovenskih strank na Kranjskem, ako sedanjí boj za in proti ob vprašanju volilne reforme, označamo kakor boj za vprašanje, katere stranka bodi gospodarica v deželnem zboru! Naj se nam ne zameri te odkrite izpovedi: kakor gotovo imamo tla pod nogami in nebo nad glavami, tako gotovo je, da bi gospodje, ki vodijo sedaj katališko-narodno stranko, ne zahtevali tako hrupno volilne reforme, ako ne bi vedeli, da imajo maso naroda za seboj! Nič manje gotovo pa je, da bi možje, ki so na čelu narodno-nasprotni stranki, istotako odločno zahtevali volilno reformo, ako bi vedeli, da imajo maso za seboj!

Prosimo oproščenja radi te male ekskurzije od avstrijskega problema na teren strankarskega trenja na Kranjskem. Sicer pa nam bo tudi ta mala ekskurzija dobro služila za naš prihodnji in zaključni članek po znanem reku: Si parva licet componere magnis — ali po naše: ako je smeti malo vsporejati z velikim!

Za pomoč v bedi!

Govor posl. M. Mandiča v seji deželnega zbora kranjskega dne 30. oktobra 1903, v utemeljevanje nujnega predloga, da se prisloži na pomoč bednemu prebivalstvu.

(D dalje.)

Kakor se je že povdarjalo v tej zbornici, v drugem mestu, se je postavila oblast na noge, da pomore narodu, kateremu je grozila velika nevarnost od trtne uši, in že v prvih letih je bilo potrošenih tam v piranskem sodnem okraju nad 30.000 goldinarjev v ta namen, da se narodu pomore sajenjem ameriških trt. V tem se mora priznati oblastim, ki so storile vse možno, da bi se pomoglo narodu. Iz piranskega okraja se je razširila ta nesreča na koprski okraj in okoli mest Izola in Koper. Tudi tu je deželni odbor storil morda več nego je bil dolžan, storil je vse možno, da se pomore narodu glede obnovenja vinogradov s sajenjem ameriških trt. Ako bi bil deželni odbor tako postopal tudi drugje, ne bi jadikovali danes siromašni kmetje, osobito oni na kvarnerskih otokih, kjer se ni storilo čisto nič, kamor se je nesrečna trtna uš naprej preselila. Da ni tam škof reški sam zasukal rokavov in si naložil silno breme, da obnavi svoje vinograde, gotovo bi se moglo reči, da se za obnovenje vinogradov na otokih ni čisto nič

družbi ljubeznivih ljudi, je rekel notar, ki je že celo uro sam govoril.

Poiskal si je klobuk, se postavil na to pred kamin, nerodno prijel lopatico in rekel, ne opazivši markizinih srditih pogledov, svojemu klijentu:

»Ponovimo še na kratko vse, gospod marki. Posel je glavna stvar. Jutri pošljem torej Vašemu gospodu bratu poziv, da ga prisilimo v izpolnitev njegovih dolžnosti; na to se lotimo vknj ževanja, in res, na to...«

Notar je bil tako slabo umel svojega klijenta, da mu je jel dejati povelja v nasprotnem smislu, nego mu jih je sam mislil dati.

»Čujte, je rekel diplomat na znamenje, ki mu je dala mlada žena, »Vi mi lomite glavo! Pridite jutri ob deveti uri z mojim odvetaikom.«

»Toda, gospod marki, moja dolžnost je, da Vas opomnim, da nismo zagotovljeni, da naletimo jutri na gospoda Desocheasa, in če ni vsa stvar urejena do poludneva, poneha obrok in...«

V tem hipu je pridrdrala kočija na dvorišče in ob hrupu, ki ga je delala, se je uboga žena živahno obrnila, da zakrije solze, ki so jej stile v oči. Marki je pozvonil v

storilo. Potem, ko se je trtna uš pojavila na kvarnerskih otokih, videli smo, kako se je širila po drugih okrajih. Došla je na Porč, Pazin, pa tudi v Liburnijo, kateri grof ista nadloga, ki je druge okraje, se poprijadela. Ko bi bil deželni odbor založil isto skrb in isti trošek, kakor v sodnih okrajih piranskem in koperskem, danes bi bila vsaj polovica vinogradov, okuženih od trtne uši, zopet obnovljena. Že pred desetimi leti je bilo rečeno v tej visoki zbornici, da je naša pokrajina na škodi vsaj za 500.000 gld. vsled tega, ker se prideluje manje vina, ali po teh desetih letih je kuga zavzela še več delov naše pokrajine in moremo reči brez pretiravanja, da je na škodi tudi za milijon goldinarjev, ker je manje vina nego poprej.

Ali postavljena je druga zapreka od strani države onim vinogradnikom, ki so bili tolike erešni, da se vendar, ukljub trtni uši in kljub nadlogi, ki jih je zadela po uničenju trtne uši, še toliko pridelali tega božjega daru — zapreka, da ga niso mogli izvažati in spravljati v denar. Poznana vinska klavzula provzroča naši pokrajini, — kakor tudi vsem drugim velike škode —, ker je po njej odpet italijanskemu vinu ob nizki ceni svoboden uvoz, in se tako ni moglo spravljati v denar še oao malo vina, kar ga pokrajina prideluje. Vinogradniki niso ni toliko iztržili od vina, kolikor so jim znašali troški za obdelovanje. Z ene strani je bila za narod nesreča od trtne uši, z druge strani pa ga je tepla država, ki je sklenila tako trgovinsko pogodbo, ki ni dopuščala narodu in mu onemogočila, da spravi v denar svoje pridelke, pridobljene s težko muko.

V tej pogodbi je še druga veliko vprašanje, osobito za naše prebivalstvo na obali in na otocih, a te je ribištvo. Z isto pogodbo dana je italijanskim ribičem tolika moč, da se tu pri nas čutijo isti že bolj domačine, nego naše lastni ribiči, radi česar je prišlo že do spopadov med domačimi in italijanskimi ribiči.

Da se pak narod še ne povzdigne, da bo obremenjen še bolj, da mu je lažje gospodariti in ga voditi, naprtli ste mu vi, spoda od večine, nesrečno šolske takse, pod katerimi narod vzdihuje in ki so mu omrtele nad vse, kar se je storilo v novejih dobah v tem deželnem zboru (dr. Laginja: Abzug šolske takse!) Oblasti mu nalagajo šolske takse, da mu z ene strani omrzijo šolo, z druge strani pa da ga popolaoma osiromašijo.

(Zvršetek pride.)

Politični pregled.

V Trstu, 9. novembra 1903

Slovani in Italijani v dalmatinskem deželnem zboru. V sobotni seji imel je predsednik pravaške stranke, dr. Trumbić v dalmatinskem deželnem zboru velevažen govor glede razmerja med dalmatinskimi Slovani in Italijani in glede stališča obeh narodnostij nasproti germanizatoričnim tendencam vlade. Govornik je oestro kritikoval vladni načrt glede urejenja jezikovnega vprašanja na državnih uradih v Dalmaciji in je protestiral proti namerovanemu uvedenju nemščine kakor notranjega uradnega jezika v Dalmaciji. Povdarjal je na to, da so se v Dalmaciji, po izginjenju stare generacije popolnoma spremenile razmere med obema narodoma in manjka resnični povod narodnostnim bojem.

Italijansčina da ni dalmatinskim Slovanom prav nič več škodljiva in je izrekel nado, da ne bo težko priti do sporazumljenja med Slovani in Italijani v Dalmaciji. Spominjal se je s priznanjem sočutja, katero se je pojavilo v Italiji nasproti Hrvatom o zadnjih nemirih na Hrvatskem, ko so se na Dunaju zaprla vrata zastopnikom hrvatskega naroda. Govornik je obžaloval, da so Hrvati na korist Dunaju kompromitirali svojo čast v Italiji a da so bili za to plačani z grdo nehvaležnostjo.

Srbski posl. Kovachević je menil, da bo avstrijski sistem na Balkanu faliral istotako, kakor je faliral v Italiji. Govornik je napadal oestro dalmatinske sodne oblasti in predsednika zaderskega prizivnega sodišča, Gertscherja.

Tudi italijanski posl. Salvi je povdarjal, da ne bo težko priti do sporazumljenja med Slovani in Italijani.

Govornik se je spominjal nemirov na Hrvatskem in je obsojal madjarski narod, kateri je se svojim postopanjem nasproti zatiranim Hrvatom zaigral svoje nekdanje simpatije med drugimi narodi, simpatije, katere si je bil stekel, ko se je navdušeno boril za svobodo, a ni hotel te svobode priznati tudi drugim. Govornik je na to zavrčal posl. Milića, ki je trdil, da so politična stremjenja Italije protivne zjedinenju Jugoslovanov. Pač pa da so zjedinenju in eksistenci Jugoslovanov nevarna pangermanistična stremjenja.

Govornik je povdarjal, da je treba ločevati politična stremjenja od narodnih. Italijanska avtonomistična stranka da se je ustanovila radi vzdrževanja zveze s Cislaj-

igrokazov tiči v dekoracijah. Si se-li dobro zabaval, dečko?« je dostavil sedši pred otroka.

Mej tem se je markizina hčerka obrnila počasi in plakala. Mati je bila tako togotna, da ni zapazila hčerine kretnje.

»Da, gospod, izborni sem se zabaval, je odgovoril otrok. »V igri je nastopil majhen, ličen deček, ki je bil osamel na svetu, ker njegov oče ni mogel biti njegov oče. Glejte, ko je prišel gori na most preko hudournika, ga je sunil velik, črno opravljen, bradat hudobnež z njega v vodo. Helena je prišla na to plakati in ihteti; vsa dvorana je vpila na nas, in moj oče naju je hitro odvel ven...«

Gospod de Vandenesse in markiza sta bila vsa prepadena, kakor bi ju bila zadela kaka nezgoda, ki bi jima vzela moč misliti in se gibati.

»Možji vendar, Gustav, je rekel general. »Prepovedal sem ti govoriti o tem, kar se je bilo pripetilo v gledišču, in že sedaj pozabljaš moje svarilo.«

»Vaša Prevzvišenost, gospod marki, naj mi odpusti, je rekel notar, »kriv sem jaz, ker sem ga vprašal, toda nisem poznal resnosti, katero...« (ride še.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoski spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

IV.

Prst božji.

Ob vsakem odmoru, ki ga je napravil ta spoštovanja vredni mož, se je oddahnila ta lepa dvojica, nsmigivši si z znamenjem: »Vendar že, sedaj pojte vendar!« Toda nikakor ne. Sredi najlepšega pripovedovanja o nečestnih sredstvih, s katerimi je takrat priljubljeni trgovec Tillet naredil svojo srečo, o ničvrednosti, o kateri je pripovedoval duhoviti notar natsanko in skrbno, je čul diplomat biti stensko uro devet; uvidel je, da je njegov notar vsekakor velik butec in da ga treba odslavit povsem navadno. Ustavil ga je torej v govorjenju z odločno kretnjo.

»Želite klešče za ogenj, gospod marki?« je rekel notar ter jih pomolil svojemu klijentu.

»Ne gospod, moram Vam jih vrniti. Milostiva se želi sniti z njenimi otroci, in jaz imam to čast, da jo spremim.«

»Že devet ura! Kakor senca beži čas v

tanijo (Avstrijo). Ta politika pa da ni bila politika srca, marveč politika oportunitizma. Avstrija pa da ni izpolnila v njo stavljenih pričakovanj in vsled tega ne more zahtevati simpatije laškega naroda.

Stremenje po samoohrani da zahteva slogo med Italijani in Slovani.

Govornik je, zaključuj svoj govor, izrekel željo, naj bi jugoslovanski narod vspešno napredoval na poti do končnega združenja, po čemer ima pravilo in dolžnost stremeti vsak narod. (Burno vsestransko odobravanje.)

Pravaš dr. Smolaka je z veseljem pozdravil porajajoče se nove ideje. Povdarjal je, da je hrvatski narod slednjič jasno spregledal in da ne bo več dirjal za monarhijo, marveč naj ista išče Hrvate, ako jo je volja; nikoli več pa da ne bodo Hrvati služili tujim interesom. Izginila je iluzija v onega, ki vodi krmilo njih narodnega življenja. Kar se tiče sporazumljenja med Slovani in Italijani, dejal je govornik, da je treba na vsak način doseči. Med Italijani in Slovani obstoja le spor glede mej, kateri spor pa ni niti mogoče primerjati z bojem za obstanek, ki se bo bojeval z drugimi. Povdarjal je, da je slovanski značaj Dalmacije neoporečen in da Italija gotovo ne bo stremila po njej. On želi, da bi Hrvati v miru živeli z Italijani, katerim pa kakor manjšini podeli popolne garancije za svobodno narodno življenje. Tudi v skrajnem slučaju, ko bi prišlo do združenja med Hrvati in Srbi, zagotovi se italijanskemu elementu obstanek.

Slednjič je govornik povdarjal, da je potrebna tudi popolna sloga med Hrvati in Srbi, ker imata oba naroda iste interese.

Združenje čeških strank. V minulem tednu so se med zastopniki Mladočehov, Staročehov in agrarcev vršila pogajanja glede sestave skupnega programa. Ta pogajanja pa so se držala strogo tajno in se je o njih izvedela šele v soboto, ko so vse tri stranke priopčile skupen proglas na češki narod in točke skupnega programa. Proglas, izdan v Pragi dne 7. novembra 1903, povdarja najprej, da se češki narod nahaja v veliki nevarnosti, ker je njegov politični, kulturni in gospodarski razvoj popolnoma odvisen od manjšine, ki se nahaja v neopravičeni hegemoniji. Tisočletna skupnost češke kraljevine se valed neprestanih javnih in tajnih napadov nahaja v vedno večji nevarnosti. V velikem delu dežele smatrani so Čehi kakor tuji proti katerim se brezobzirno postopa. Ves pravni red v deželi in državi je prevržen, notranje politični odnosi so popolnoma zmedeni, redno delovanje zakonodajnih zastopov je onemogočeno in na čelu javne oblasti stoji vlada, ki nima zmoglosti, da bi tem razmeram odpravila, marveč je popolnoma v službi jedne jedine stranke. Razmere so že tako daleč dozorele, da se splošno pričakuje principijelne rešitve. Izvojevati je treba boj med pravom in brezpravjem, med pravico in krivico, med ravnopravnostjo in nadvlado.

Proglas povdarja nadalje, da ravno v tako važnem trenutku vlada med češkim narodom na eni strani otrplost in resignacija, na drugi strani pa strasten strankarski boj. Valed tega je neobhodno potrebno, da se na rodne vrste zopet tesneje združijo, da se osvobodijo v narodu nahajajoče se, a do sedaj vezane moči in da brezbriznost umakne tek movanju in proračunjenemu političnemu delovanju. V zavesti te narodne dolžnosti so si omenjene tri češke stranke podale roko v skupno delovanje, podredivši svoja sicer različna načela skupnosti.

V zaključku povdarja proglas, da izvršena koncentracija ne izključuje nikogar in pozivlja vse Čeha pod skupno zastavo v boj za deželne in narodne pravice in proti zati ranju in krivici.

V jutrajnji številki priobčimo glavne točke skupnega programa.

Hrvatska narodna bramba. Med »Obzorom« in »Hrv. Pravom« se je razvila polemika glede načina narodne obrambe. Ta polemika je zelo interesantna, ker sta tukaj izrekla svoja mnenja dr. Frank (v »Hrvatskem Pravu«) in dr. Š. Mazzura (v »Obzorju«).

Torej dvojica od najvplivnejših členov obeh strank. — Zato se imajo nazori obeh smatrati kakor programatične za dotični stranki.

Ti nazori se razlikujejo med seboj že v principu. Uvaživši to dejstvo nam mora biti jasno, zakaj ni centralni odbor »hrvatske stranke prava« hotel vsprejeti v skupno or-

ganizacijo Frankove opozicijske frakcije, t. zv. »čisti«! — Ako se ti dve stranki razlikujeta že v principu, kako se je treba braniti, potem je pač nemogoče vsako skupno delo. Tu so zastoj vse fraze o slogi itd.

Razlika je velika, in mi jo podajamo tukaj, v boljše umevanje, da li je sloga s »čisti« sploh možna in da pride pravost naša na jasno, katera stranka ima prav!

Omenjena polemika v navedenih dveh listih bo morala odpreti oči tudi onim, ki so slepi, onim, ki so taki optimisti, ki verujejo v nauk »čistih«, da je dovolj, ako se kriči, ker s tem da se narod brani...

Oglejmo si nekoliko ta izvajanja!

V »Obzorju« razlaga dr. Mazzura svoje mnenje, katerega glavni smisel je: Hrvatje si morajo priboriti najprej ustavne pravice in sicer naj se za njih borijo na temelju nagodbe od leta 1868! Ako zadobe te pravice, potem jim bo možno odpraviti nagodbo! — Nagodbo sklepa sabor. — A Hrvatje dobe ustavne pravice, ako pridobe splošno in tajno volilno pravico, in ako ne bodo več volili bajoneti, ne pride niti eden edini Madjarov v sabor, v katerem bodo potem sedeli odločni patrijotje, ki se bodo zavedali svoje dolžnosti!

Dr. Frank misli popolnoma nasprotno! On je prepričan, da so Madjarov oni, ki se mislijo boriti z nagodbenega stališča, in pravi, da se morajo Hrvatje najprej boriti za svobodno in nezavisno Hrvatsko. A v tem ravno tiči vsa pogubnost te »čiste« politike!

Kako pa misli dr. Josef Frank ustvariti nezavisno Hrvatsko, ako odklanja borbo za ustavne pravice, to edino orožje, s katerim bi se mogla Hrvatska v resnici osvoboditi iz madjarskih krempljev, ki so se že zajedli v meso te nesrečne dežele tako globoko, da niti kri več ne teče iz nje, ker je že vsa iztekla! Nezmislj je to, da bi se le s kričanjem in brez borbe za ustavne pravice naroda mogla izvojevati svoboda Hrvatske.

Mi smo trdno prepričani, da vodje »čisti« služijo indirektno le madjarstvu na zatiranju Hrvatov. To trditev svojo moremo podkrepiti z besedami dr. Franka samega. On pravi:

»Ustavnih pravice nam Madjari ne dajo, ker oni vedo dobro, da bi se s tem nabrusil nož, s katerim bi se prerezale vezi nagodbe, da si s tem Hrvatje vstavijo nezavisnost Hrvatske«.

Torej?! Frank sam priznava, da bi bile ustavne pravice nabrusen nož, ki bi prerezal vezi, ki stiskajo Hrvatsko k Ogrski. Ali v dijamentalnem nasprotju s tem lastnim veljavnim nazorom pravi, da Madjari ne bodo dovolili brusiti tega noža!

Sedaj pa naj nam dr. Frank izvoli odgovoriti na vprašanje: če je on tako trdno uverjen, da Madjari nikdar ne privole Hrvatom sredstva do neodvisnosti Hrvatske, kako opravičuje potem on svojo nado, da jim privole nezavisnost samo?!

Dr. Josef Frank se torej boji brusiti orožje, ker je to po njegovem mnenju nemogoče, a nekaj težjega si upa doseči goloroč! On hoče najprej na streho, a potem se le se bo stavilo lestve, po katerih se pride na njo!

Temeljna razlika med nazori dr. Mazzure in dr. Franka je jasna in je ugodna in nepremostljiva. Prvi hoče postaviti fundament, potem zidati hišo in jo slednjič pokriti s streho!

Drugi pa hoče najprej sestaviti streho in potem še le zidati hišo, ki bo primerna tej strehi!

Kateri teh dveh politikov je bolj hrvatski rodoljub, katerega vodstvu naj se poveri hrvatski narod?! Izbera menda ne more biti težka! Kaj pravite, čitatelji?

Stvar je jasna! Frank hoče z bučnimi frazami osrečevati Hrvate, on jim hoče le propovedovati o veliki, nezavisni svobodni Hrvatski! On hoče, pustivši iz rok edino orožje, ustavno borbo, mirno čakati, da pride nezavisnost iz Budimpešte; taka nezavisnost, da bo v resnici »kako u Budimpešti« tako i u Zagrebu — — —.

V tem ravno je neizmerna škoda za hrvatski narod, da se je mnogo ljudi res udalo sladkim sanjam o veliki prihodnosti velike domovine, ki se doseže brez borbe za ustavne prava. Ti pošiljajo dr. u Josefu Franku brzo javne zahvale, Franku, temu baje nevtrastnemu borilecu za nezavisnost! Mej tem pa, ko ti zaslepljeni Hrvatje sanjajo svoje sladke sanje, kujejo Madjari v Budimpešti naklepe, kako bi odvzeli počasi še ono malo avtono-

mije, kar jo ima Hrvatska, in kako bi razširili blagovzučni jezik Arpadov od Karpatov do Jadranskega morja — — —

Eljen dr. Frank!

Tržaške vesti

Razsodba upravnega sodišča glede tržaških občinskih volitev. Upravno sodišče je izdalo našim čitateljem že znano razsodbo v stvari rekursa dr. Gino Dompierija proti veljavnosti zadnjih občinskih volitev v našem mestu. Razsodbi, katera proglašala te volitve za nezakonite in neveljavne, sledi motivacija.

V motivaciji je rečeno, da je zadnje volitve smatrati kakor volitve v mestni svet in ne deželnozborske volitve, ker mestni svet more funkcionirati kakor deželni zbor še le tedaj, ko se je pravilno konstituiral in ko je na deželnozborsko zasedanje bil sklican po cesarskem p. tentu.

Vsled tega izjavlja upravno sodišče, da je kompetentno razsojati o rekursu dr. Dompierija. — V motivaciji je nadalje rečeno, da volilne liste niso bile pravilno izložene in da o tem izloženju niso bili volilci pravilno obveščeni. Vsled tega je nezakonit sklep mestnega sveta z dne 18. maja 1903, s katerim je bil dr. Dompierijev rekurz odklonjen kakor neutemeljen.

Motivacija zaključuje: Z ozirom na to, da je pravilno obveščeno o izloženju volilnih listin predpogoj in podlaga pravilnemu reklamacijskemu postopanju, ni potem nikakega jamstva za točno sestavo volilnih listin, ako so bile volilne liste na nezakonit način izložene in vsled tega ni tudi nikakega jamstva za pravilnost volitev. Na podlagi zgoraj navedeni sklep mestnega sveta razveljaviti kakor nezakonit.

Na razsodbi sta podpisana predsednik Bacquehem in poročevalec Lamesan.

Zistem potajevanja in slepljenja. — »Slep miš« igra »Piccolo« se svojimi obžalovanji vrednimi čitatelji. Stavlja jim obveze na oči, da ne bi videli, kaj se godi in kaj je okolo njih in da ne bi se jim morda vsled tega jelo svitati v glavi, kaj da mora z naravnost silo slediti iz tega, kar je!

Zistem je v prizadevanju »Piccola«, da bi našel svojim ljudem oči. Oni ne smejo, absolutno ne smejo videti v Trstu — razun par tistih nesrečnih odvetnikov, ki so z gorovja doli padli v Trst, da tukaj delajo zmešnjavo in kale vodo dobri gospodovni stranki — Slovencev, vsaj taceh ne, ki se vzbujajo in ki imajo kako pravico! Če je n. pr. kateri slovenskih listov, izhaja jočih v Trstu, prinesel kako vest, o kateri sodi »Piccolo«, da bi utegnulo zanimati tudi njegovo občinstvo, prinaša jo, ali — kakor brzojavko: ali iz Ljubljane, ali iz Zagreba, ali iz Celja, ali iz Maribora, ali pa celo iz Belegrada ali Sredca!

On absolutno ne prijavlja besede, po kateri bi bilo možno soditi, da je v Trstu slovenskega življa, ki ima pravico do kake — pravice, narodne ali politične.

Temu svojemu sistemu je ostal »Piccolo« zvest tudi v večernem izdanju od minule sobote, ko je sporočil o nesreči, ki se je dogodila na gradnji »Narodnega doma«. Take nesreče so sploh mastni griljaji za »Piccolo«. In v kolikor ni bil tak dogodek že sam na sebi dovolj tragičen, ali, recimo, senzacionalen, pa stavljajo uredniki »Piccola« v kontribucijo vso svojo orientalsko fantazijo, da spopolnijo, kolikor po njihovem mnenju še manjka za — spekulacijo na znano pohlepno tržaškega občinstva po senzaciji. »Zvezda-vodnica« o sestavljanju taceh »Piccolovih« poročil je — čim večja razprodaja Ali je luknja, ki jo o tem zabija »Piccolo« resnici, malo večja ali manja, to je postranska stvar za vest te vrste novinarjev!

Ali nesreča, ki se je dogodila v soboto opoldne na gradnji »Narodnega doma«, je bila še posebno masten griljaj za »Piccolo«. Slovenci so, ki stavijo to ponosno zgradbo, Slovenec je, ki je izdelal načrt, in znan, odločen, značajan, pošten Slovenec je, ki vodi dela! Če se je dogodilo kaj neprijetnega na taki zgradbi, to je praznik za spekulante na zle instinkte in na sovraštvo proti Slovence. Ali tu je bil »Piccolo« vendar v veliki zadregi. Če bi bil resnice povedal, kdo stavi ono zgradbo, moral bi bil pripoznati, kar taji sistematično! Kako naj pove, da se prikupe njim, ki sovražijo Slovence, ne da bi svet izvedel o tem, da je v Trstu narod Slovencev, ki se razvija in dviga socialno in se krepi in jači tudi gospodarsko tako, da

si more graditi že tudi ponosne zgradbe! Ali »Piccolo« je mojster, on si zna pomagati, on vam najde izhoda iz vsake zagate, pa naj so vsa vrata tudi hermetično zaprta. In v soboto si je pomagal s tem, da je natvezil svojim obžalovanjem vrednim čitateljem medveda, da tisto palačo na trgu pred vojašnico zida neka — ljubljanska hranilnica. Tako je dosegel, kar je hotel, a seveda le pri ljudeh, ki nimajo širšega obzora, nego ga jim je obplankal »Piccolo«. Ti so izvedeli, da se je dogodila nesreča na zgradbi, ki jo stavijo slovenski ljudje, a vendar niso izvedeli, da ti ljudje so tržaški Slovenci! Tako so oni ljudje zavarovani pred nevarnostjo, da bi izvedeli, kak se tržaški Slovenci razvijajo, kako delujejo na svoji gospodarski organizaciji in kako resno streme za tem, da postanejo tu činitelji, s katerim bo trebalo računati. Vse da, ali o tej resnici ne smejo doznati »Piccolovi« čitatelji, ker sicer bi jim moglo začeti nekaj svitati v glavi, da jih njihovo t. li omiljeno jim glasilo, kateremu verujejo udano kakor v evangelje, ne informuje, ampak desinformuje, da jih ne obvešča, ampak da jih ohranja v — nevednosti.

Nas, seveda čisto nič ne boli in se temu sistemu lovenja »slepih miši« le smejemo od srca. Naj nas »Piccolo« priznava, ali naj nas ne pripoznava: mi smo tu, mi hočemo ostati tu, mi imamo svoje pravice po božjih in človeških zakonih, in v dokaz našega dela, naše ekzistence in naše pravice do življenja na tem tržaškem ozemlju nam naša tržaška hranilnica — gradi »Narodni dom«!

Nesreča na zgradbi »Narod. doma«. V sobotni številki smo omenili grozo nesreče ki se je dogodila v soboto opoldne na zgradbi »Narodnega doma« ki je zahtevala kakor žrtev eno človeško življenje. Najprej moramo povdariti, da so se v prvem hipu širile različne verzije.

V višini 4 nadstropja so podirali neki oder, ker se imajo zgraditi stopnice. Na to delo je bilo poslanih več delavcev, med katerimi pa ni bil ponesrečen Korelec. Vendar pa se je ist, ne da bi mu bil kdo velel to, iz lastne volje podal ta gori na oder, katerega so podirali. V hipu so ga videli navzoči padati kaceh 20 metr v. Navzoči so hitro telefonirali na zdravniško postajo, ali došli zdravnik ni imel drugega posla, nego da je konstatiral že nastopivšo smrt. Na mesto nesreče so prihiteli redarstveni organi in potem je došla tudi sodna komisija. Mej tem se je zaustavilo delo na zgradbi. Preiskovalni sodnik dr. Barzal je naprej zaslišal voditelja gradnih del g. Svetka Martelanca. Ta poslednji je dokazoval sodniku, da njega in podjetje sploh ne zadevuje nikaka krivda na dogodivši se nesreči. Tudi sodnik ga ni hotel slušati in ga je dal takoj odvesti v zapor, da si ni bilo niti najmanjšega indicia za njegovo krivdo in akoravno so na licu mesta zaslišane pričje potrdle, da Korelec ni imel nikakega opravka na mestu, kjer je ponesrečil. Sodnik je dal g. Martelanca aretirati za to, da ne bi se mogel z nikomur dogovoriti prej nego bi ga on zaslišal, kar bi se bilo pa po našem mnenju prav lahko zgodilo na licu mesta, ne da bi se poseglo po tako skrajnem sredstvu proti podjetniku, ki je kakor tak v Trstu na najboljšem glasu in kateremu je opetovano poverila tudi c. k. vlada razna važna dela (temelje za nameštajstveno palačo sodno poslopje v Sežani, magistrala v javnih skladščih itd) in kateremu je opetovano izrekla pismo priznanje Radi tega strega postopanja sodnika Barzala je vladala predvčerajšnjim in včeraj velika nevolja slovenskih krogih. Čelo v italijanskih krogih niso odobraval take strogosti.

Zajedno z Martelancem je bil odveden v zapor tudi načelnik tesarjev Anton Tišina. Včeraj predpoludne okolo 11. ure pa so oba zopet izpustili iz zaporov ter je moral sam državni pravdnik priznati zastopnikom Martelanca in zastopnikom posejilnice, da je bilo aretiranje ob danih okolišnih nepotrebnost.

Na lice nesreče je prihitela tudi teta ponesrečenčeva, toda policijski organi jej niso dovolili vstopiti v lokal, kjer je ležalo mrtvo truplo. Vendar pa je skozi odprto zazrla truplo, valen česar je padla v nezavest.

Pogreb ponesrečenca se je vršil danes predpoludne. Pogrebne stroške je iz lastne volje prevzelo podjetje Martelancevo, da si je bil pokojnik zavarovan; valed tega dobe svoji ponesrečenca pogrebniar.

Včerašnja veselica »Kola« v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu je privabila mnogo občinstva, kar je v dokaz, da so ostale nezmanjkane simpatije, ki si jih je znalo pridobiti to izredno delavno in agilno društvo med našim občinstvom in izlasti med širokimi sloji. Vsi prostori »Narodnega doma« so bili popolnoma natlačeni in je vladalo veselje in veselo življenje. Po veliki udeležbi je bil zagotovljen lep materijalen uspeh. A za nas je važno, da se je istemu usporedil tudi popolek moralen uspeh. »Kola« napreduje v zadnjem času v glasbeni umetnosti, da je kar veselje. Izlasti moramo poudariti to glede možkega zbora, ki je bil nekdanj precej pod tisto višino, ki se jo sme zahtevati od zbora, ki deluje v takem mestu kakor je Trst. Takoj s prvo pesmijo, Laharnarjevo »Rojakom«, je pokazal možki zbor, kako lepo se vpenja v zadnjem času. Izvel je to skladbo lepo ubrano in glasovi so bili v pravem so glasju. Mešani zbor je lepo izvajal Gerbičovo »Lovska«. Dvajo pa moramo poudariti: kompozicijska sama se nam je zdela premonotonna in tenorji so bili nekoliko prešibki nasproti drugim glasom in spremljevanju rogov. Vsekakor pa je dokazal mešani zbor »Kola« tudi s to skladbo svoje resno stremenje. — Gerbičev mešani zbor »Lovska« je kaj hvalna skladba. Izvedena je bila precizno. — Prigovoriti bi bilo le toliko, da so bili sopran prešibki.

Kar se dostaje izvedenja Hladnikovega ženskega dvospeva, »Vesela pevka«, gre pevkom vsa pohvala; le tu pa tam je čulo pazno uho nekoliko distonacije. Za skladbo pa bi se mi ne mogli navdušiti. Tisti permanentni valčni tempo nam ne ugaja. Priklada se sicer prav dobro kakor popularni pesmi, ni pa za oder, ni koncertna skladba. Pišete de resistance so bile »Narodne pesmi«: »Ponoč budim« in »Na Gorenjskem je fletno« (harmonizirani po št. Pirnatu) ter »Zagorska« in »Sem slovenska ceklica« (harmonizirani po M. Hubadu). To je za naš narod. Vihareni aplavz je govoril pevcem in pevkom, kako so utrgli občinstvu z lepim predavanjem teh pesmi. Zadovoljnost občinstva na včerašnji veselici bodi gg. pevovodcem v naglaj tudi za bodoče, česa ne smejo pozabiti, ko sestavljajo programe! Med izvajanjem te točke pa se nismo mogli ubraniti občutka, da se je skladatelj (to velja osebno glede Pirnata), ko je harmoniziral, čutil malce preveč samozvoja glasbenega skladatelja, nego pa le priuškovatelja pevajočega naroda. S tem izgublja pesem na svojem »narodnem značaju« in s tem tudi na tisti dehteči poeziji, ki sa toli omilja našemu srcu in delu, da nam toli milo vibrira v duši, da se kar topimo v milini in ganotju čustvovanja.

Ali kraj vseh pripomb, ki smo jih na pisali tu, moramo priznati velik napredek našega »Kola«, konstatiran na včerašnji veselici. Ko izrekamo marljivim pevcem in pevkom zasluženo priznanje, pa ne smemo pozabiti njega, ki ima svoj pošten del zasluge na sedanjem lepem napredku društva, gospoda pevovodje Gerbeea. Mi mu častitamo iz vsega srca na prelepem uspehu. Naj vstrajajo peveci in pevke in naj vstraja tudi on na sedanj pot resnega stremjenja.

Salogra »Jozefov plašč« je vzbujala s svojimi komičnimi nastopi in zapletljivi obilo smeha in je dosegla svoj namen: vzbujala je splešno veselost. Igralkam in igralcem plosčao pr znanje.

O vojaškem orkestru našega domačega peš-polka niti da govorimo: na vseh ni svoje naloge je bil toliko na spremljevanju kolikor na izvajanju svojih samostalnih točk. Čast mu, ker je tudi včeraj podajal bisere in zaklade naše slovanske glasbene umetnosti.

Slovenske zadruge v Trstu in po okolici so dobile te dni poziv od trgovsko pomorskega sodišča, da tekoma štirih tednov naznanijo, kako se bo pri vsaki pregledoval, t. j. kako revizijo hočejo imeti, državno ali zasebno (od zadrug koncesioniranih v to svrhu). Kakor znano, je z zakonom od dne 10. junija 1903 t. l. uvedena oblikovna revizija »pridobitnih in gospodarskih zadrug ter drugih društev«. Zadruge in društva bodo morala dajati pregledavati račune in poslovanje, bodisi po zasebnih, bodisi po vladnih pregledovalci ali revizorjih. Da se pa v tem oziru kaj ukrene, potrebno je, da se vse zadruge in društva Trsta in okolice, kar jih ima slovenski poslovni jezik, bodi, da so iste obrtniške, gospodarske, konsumne ali drugega značaja, said-jo po svojih zastopnikih v nedeljo 15. novembra t. l. ob 9.

uri predpoludne v prostorih »Slovanske Čitalnice«, kjer se bo razprajalo in posvetovalo o predmetu.

Posebne važnosti je ta stvar za gospodarska društva, zato naj ne izostane niti eno!

Ako bi katero društvo ne dobilo posebnega poziva ali vabila, naj se vseeno udeleži posvetovanja po svojih odposlanih.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojani priredi v nedeljo dne 15. novembra 1903. koncert s plesom v prostorih »Narodnega doma« v Barkovljah.

Razpored: 1. Novosad: »Jugoslovanska«, koračnica, godba. 2. Iv. pl. Zajc: »Večer na Savi«, godba. 3. Iv. pl. Zajc: »Himna Zvonimira«, možki zbor. 4. Smetana: »Prodana nevesta«, godba. 5. Dr. Gust. Ipavec: »Poročni zvon«, mešan zbor. 6. Klčić: »Miruj srce moje«, duet, godba. 7. A. Juljev: »Tiha noč«, ženski dvospev, spremljevanjem glasovirja. 8. Mihalič: »Kovač v gozdu«, godba. 9. H. Vogrič: »Lahko noč«, možki zbor. 10. Zierer: »Štajerska«, fantazija, godba. 11. J. Laharnar: »Le pevaje«, mešan zbor. 12. A. Gerbec: »Moji spomini«, venee, godba. 13. »*« »Dobro došli! Kdaj pojedete domu?« veseloigra v enem dejanju. Na koncertu in k plesu bo svirala Wagnerjeva godba. — Petje bo vodil društveni pevovodja g. A. Gerbec. Začetek koncerta točno ob 4. uri popoldne.

Vstopnina na koncert 50 st., k plesu možki 1 krono, ženske 40 st. — Sedeži prvih 5 vrst 40 st., ostali sedeži po 20 st.

»Slovanska Čitalnica« v Trstu vabi na društveni večer, ki ga priredi društvo svojim členom in povabljenim gostom v soboto dne 14. t. m. Začetek točno ob 9. uri zvečer.

Vspored: 1. Zajc: Ouvertura k operi »Graničari«. 2. Perbec: »Slovan« — Potpourri. 3. a) Ambrosio: »Canzonetta« — violin-solo, b) Pierne: »Serenade« — violin-solo, c) Popper: »Polonaise« — cello solo. 4. Gabriel Marie: »Serenade-Badinec«. 5. Horny: »Jugoslovansky melodie« — Potpourri. Slobozna zabava. Točke vsporeda bo proizvajal oddelk orkestra tukajšnjega c. kr. pešpolka št. 97.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu: na bočinjah Benedikta Godina (Ban) pri sv. M. M. spodnji o priliki krsta svoje kćerke Milite se je nabralo 5 K, gospica Olga Vatroveca nabrala o priliki krsta Dragotina Vatroveca od Antona v Trstu 5 K 70 st. O priliki pevske zabave pevskega društva »Slave« pri sv. M. M. spodnji v krčmi g. Josipa Kariž po domače. »Bako« nabralo se je med pevci in tamošnjimi rodoljubi 5 K 50 st. g. Lavro Kovačič dodal še 2 K. O priliki poroke g. And. Kjuder se je nabralo med svati 5 K stot.

Srčna hvala vsem Blagajništvo

Rusko admiralsko ladjo »Imperator Nikolaj I.« Veliko število Slovanov iz mesta je včeraj obiskalo gori rečeno ladjo. Vsi so se čudili veseli in dobrodušni pravi ter inteligenci ruskih pomorščakov.

Veča družba Barkovljanov se je privela na lastni ladji in pod narodno zastavo.

Ruski pomorščaki so jim z največjo ljubeznivostjo razkazovali vse priredbe na velikanski in krasni ladji, kolikor jih je izumila moderna tehnika. Uljudno ali odločno so odklanjali vsako ponudbeno jim nagrado. Radi tega so Barkovljanji nagrado 3 K, namenjeno v nagrado voditeljem, poklonili družbi sv. Cirila in Metodija na Greti.

O izobrazbi ruskih pomorščakov priča okolnost, da je med 700 mož, ki so na ladji, le kakih 10, ki ne znajo pisati in čitati. Naši ljudje in ruski pomorščaki so se prav dobro umeli eden drugega, govorč vsak v svojem jeziku. Med slovenskimi obiskovalci je bil tudi amater-fotograf, ki je fotografiral več grup in ki je moral obljubiti, da jim pošlje v spomin po eno sliko. Rusko brodogrje odpluje jutri ali pojutranjim na Grško. Govori se, da pojde eventuelno pred Solun, ako bodo to dogodki zahtevali.

Mesto kancellista v XI. plačilnem razredu je razpisano na tukajšnjem deželnem sodišču. Prošnje je uložiti do 16. decembra predsedništvu deželnega sodišča. Dokazati je poznanje deželnih jezikov in pa priložiti spričevalo o prvem položenem izpitu, predpisanim za kancelliste.

Več mest davčnih pristavov je razpisanih v območju c. k. primorskega finančnega ravnateljstva. Prošitelji morajo odgo-

varjati tistim zahtevam, ki so predpisane za dosego takega službenega mesta in morajo dokazati poznavanje deželnih jezikov. Prošnje je uložiti finančnemu ravnateljstvu v štirih tednih računano od 4. novembra dalje, s karim je datiran razpis teh služb v službenem »Osservatore triestino«.

Vremenski vestnik. Včeraj toplome: ob 7. zjutraj 10.1, ob 2. uri popoldne 15.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 770.1 — Danes plima ob 10.12 predp. in ob 11.11 nopol.; oseka ob 4.34 predpoludne in ob 4.32 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× **V Komnu** je razpisano mesto pomožnega pi-arniškega uradnika z dnevno plačo 2 K 20 st. Prošnje je doposlati predstojništvu tega okrajnega sodišča do dne 15. novembra.

× **V Opatiji** je bilo od dne 1. septembra 1903 pa do vštetea 4. novembra 4575 oseb. Od 29. oktobra do vštetea 4. novembra je prirastlo 226 oseb. Dne 4. novembra je bilo navzočih 908 oseb.

× **Pevsko društvo »Slave« v Rimanjih** priredi prihodajo nedeljo svojo veselico. Programi se že tiskajo in se skoro razpošljejo. Za danes opozarjamo sl. občinstvo na to veselico.

Razne vesti.

Kralj Peter in državni interesi Pod tem naslovom piše »Hornu Cpbobpan« (»Novi Srbobran«): Kralj Peter je straten kadilec in je svoj tobak nabavljval v srbskih tovarnah. — Pred nekaj časa je sporočil upravi tobačnega monopola, naj mu pošlje računa o njegovem tobaku. Temu se je čudilo vse, ker to ni bila navađa do sedaj. Za vladanja Aleksandra je dvor zastoj kadil in s tem, naravno, škodoval državo, a kralj Peter pravi: »Mene plaša država za moje funkcije in zato nimam pravice, da bi kaj zastoj jemal od nje.«

Brzobjavna poročila.

Shod avstrijske socijalne demokracije. DUNAJ 9. (B) V delavskem domu so začele danes razprave skupnega strankarskega shoda avstrijske socijalne demokracije. Socijalna demokratska stranka iz Nemčije je zastopana po Wengelu (Berlin) in Kintermann-u (Draždane). Ogrska socijalna demokracija je doposlala Grossmanna in Goronyja (Budimpešta, Hrvatska Bukšega. Razprave se vodijo v nemškem in češkem jeziku.

Med Francijo in Italijo.

BREST 9. (B.) Severno brodovje je dobilo nalog, naj bo pripravljeno za odhod v Cherbourg, da pozdravi kralja italijanskega na njega potovanju v Anglijo.

Delavsko gibanje na Francoskem.

PARIZ 9. (B.) Prefekt departementa Hord je nujno pozval lastnike predilnic in tkalnic v Armentieres, naj zopet zaprično pogajanja z delavci in naj pritrdi razsodišču. Ako tovarnarji v principu sprejme razsodišče, ima odbor odbor štrajkovcev priporočiti delavcem, naj takoj nehajo s štrajkom.

Med republikanci in Karlisti.

BARCELONA 8. (B.) Na municipalnih volitvah so sledovali republikanci in Karlisti. Med obema strankama je prišlo do spopadov. Streljalo se je iz revolverjev in je bilo mnogo oseb ranjenih.

Bolezen nemškega cesarja

POTSDAM 9. (B) Danes predpoludne

izdani biljetin o stanju cesarjevem pravi: Vnetna reakcija, ki nastaja po vsaki operaciji, že odjenjuje. More se biti torej zadovoljni, kakor izgleda operirani jeziček. Vendar bo trebalo še kakih 8 dni za zaceljenje male rane. Splošno stanje cesarjevo je dobro. Temperatura in bitje žile normalno.

Deželni zbor češki.

PRAGA 9. (B) Deželni zbor je po največjem ukazu zaključen.

Hrvatski sabor.

BUDIMPEŠTA 9. (B) Ogrska korespondenčna pisarna javlja iz Zagreba: Hrvatski sabor se sestane začetkom decembra v kratko zasedanje. Ban grof Pejačević se predtavi saboru in bo zahteval indenniteto do konca aprila 1904.

Samomor italijanskega finančnega ministra.

NEAPELJ 9. (B) Novoimenovanega finančnega ministra Rosano so našli danes zjutraj ob 6. uri mrtvega. Ustrelil se je ponoči iz revolverja.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 6.

Uradne ure (samo ob delavnikih) zjutraj od 8. ure do 12, popoldne od 2. do 6. ure, ob sobotah, od 3.—7. ure.

DRAŽBE:

v sredo, 11. novembra ob 9. uri predp.

Pohišvo, Brockhaus Conversations Lexicon, svetilke na plin, zephir, gostilniška oprema, umetne cvetlice.

V soboto 14. novembra ob 9. uri predp.

Pohišvo, ogledala, stofe in manufakturno blago, pisarniški predmeti, železna blaginja, šivalni stroj, glasovir, ura, konjska oprema.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcijskega lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcijskega lista »Edinost« v Trstu

oooooooooooooooooooo

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tud po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

oooooooooooooooooooo

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan) vpisane zadruge z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to našač pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udoben, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Važno naznanilo za krčmarje in restavraterje!

V dobroznani poznani zalogi steklenine in porcelane trvdke

Jakob Hirsch

v Trstu, ul. Cavana 6.

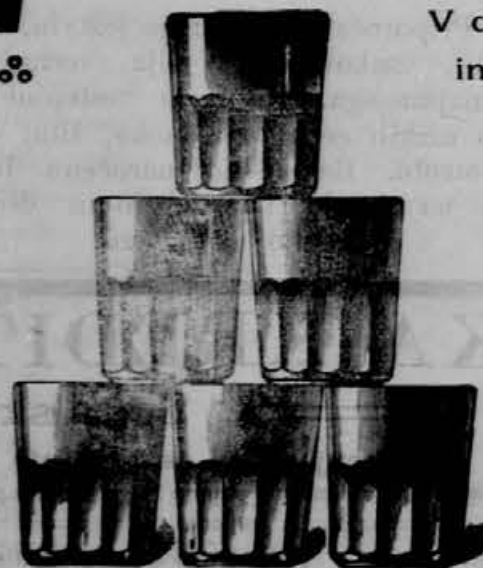
(nasproti škofijski palači)

se nahaja velikanski izbor

kozarcev in vrčkov

vsake oblike in velikosti.

Brezkonkurenčne cene.

Sprejema zavarovanje Sloveškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinaci-
jah pod tako ugodnimi pogoji, ko no-
bena druga zavarovalnica. Zlasti je
ugodno zavarovanje na doživetje in
smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generálni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah
Škode cenjuje takoj in najkulantneje
Uživa najboljši sloves, koder pošljuje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in obnovenjske
namene.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižji
cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za
besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno
zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo
po 20 K, ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih
obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah
Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih
vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerno.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svojo kavarno
„Commercio“ kjer je sha-
jalisce Slovencev. Na razpolago so vsi slovanski in
mnogi drugi časniki.

Urar F. Pertot Trst ulica della
Torre bianca Prodaja srebrne ure od 3 gld.
naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor sten-
skih ur, registratorjev i. t. d. Popravlja vsako-
vrstne ure po jako zmerni ceni.

30 malih stanovanj z eno sobo in
kuhinja se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia
v bližini Stofa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, L.
mostr. od 1-2 in 5-7 pop.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umešane od 25 in 33
cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm
po K 2.- □ m.

Plošče v risnjah po dogovoru. — Se ne
boji nikake konkurence bodisi glede cene ali
kakovosti blaga.

Svoji k svojim

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v
ulico Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, ženske in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-
valo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Mizarska zadruga

v Solkanu pri Gorici
sprejme več stavbenih mizarjev in stru-
garjev v delo.

Plače po dogovoru.

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«
v ulici Geppa št. 16.

se toči:

fino vipavsko belo	po 40 nvč.
za na dom	36
istrski termal. l. vrste	36
za na dom	32
na 10 litrov	28
dalmatinsko l. vrste	36
za na dom	32
na 10 litrov	28

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za
prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za
mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno
topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak
večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma št. 6. - TRST. - Ulica Caserma št. 6.

(Posredovalci izključeni).

Velikanski izbor obleke za moške in otroke
Velika množina hlač od močnega sukna od gld. 2,50 do 2.
Hlače od bombaza za delavce. — Blago za obleke po meri.
Velikanski izbor obleke za moške in otroke, površnje sukne, itd. Loden.
Velika množina hlač od močnega sukna od gld. 2,50 do 2.
Hlače od bombaza za delavce. — Blago za obleke po meri.
TRST. - Ulica delle Poste št. 1. - TRST.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo stvorjeno prodajalnico zlata-
nine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema vsakovrstne
poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerno.

ZALOGA USNJA

— TRST —
Piazza Nuova št. 1. **M. MADRIZ** Piazza Nuova št. 1.
— TRST —

Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn.
Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nialij, vsakovrstnega olja, najfineje
testenine po jako nizkih cenah, na-
dajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo
bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nialij, vsakovrstnega olja, navadnega
in najfinejega. Najfineje testenine po
jako nizkih cenah ter moko, žito, ovso
in otrobi. Razpošilja naročeno blago
tudi na deželo na debelo in drobno
po jako nizki ceni.

Gostilna „Pri Martinu“

ulica Belvedere 17.

toči vino istrsko črno in vipavsko
belo po najnižjih cenah.

Kuhinja preskrbljena je vedno z mrzlimi
in gorkimi jedili. — Cene zmerno.

Za običen obisk se priporoča

Martin Marc.

Dalmatinska gostilna

„De Giacomo“

v ulici Valdirivo št. 14.

priporoča svojo dobroznano gostilno, preskr-
bljeno vedno z najboljšimi dalmatinskimi vini
ter izborom domačih kuhinjskih.

Toči pa:

Črno dalmatinsko. . . po 32 nvč.

Opolo 36

Na zahtevo se pošlje od 5 litrov na dom;
za večje množice po dogovoru.

Svojim cenjenim rojakom in bratom Slo-
vencev te tople priporoča.

Jakov Marasović, lastnik.

Prodaja manifakturnega blaga

SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Londra“

ulica Poste nuove št. 3. (Brunerjeva hiša)

Izgotovljene obleke za moške, dečke in otroke
Moške obleke od 6,50 do 24 gld.; za dečke od 4 do
12 gld. Jopiči iz snovij od 3 do 8 gld. Hlače iz
snovij od 2-4 gld. ravno take iz najfinejših volne
od 4,50 do 8 gld. Velik izbor finih površnikov v
barvah od 8 do 24 gld. Volnene obleke za otroke
od 3-12 let od 2,50 do 9 gld.; isti iz platna od 1
do 5 gld. Haveloki (Loden) za moške, dečke in
otroke po zelo zmernih cenah. Hlače od moleskina
za delavce (iz lastne predilnice v Korminui. Močne
srajce lastnega izdelka po 1,20 gld. Zaloga jopičev
Orleans, platna, črnega in barvanega satena za pi-
sarniško obojbo.

Bogat izbor snovij za moške obleke toli na meatr
koli za naročbe po meri, koje se izvrše v slučaju
potrebe v 24 urah.

Operater kurjih oči

odlikovani specialist GIORDANI

ki ordinira na Corso št. 23, II. nadstropje,

naznanja vsem, ki trpijo na
kurjih očeh ali vsled za-
raščenihi nohtov, da iste
tako odpravi po neki po-
sebni metodi, ki ne prov-
roča nikakih bolečin.

Cena od ene krone

za operacijo ni nič, ako se pomisli na velike dobrote,
koje se takoj zadobé.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se proda-
jajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj - Trst.

Že zno pohištvo, zrcala iz Belgije. —
Podobe v izboru in tapetiraja. — Ure, si-
valni stroji za dom in obrt po najugodnejših
cenah.

Cena vžigalice:

1 orig. zaboj s 500 zavrtki (normal) K 48.—
franko Ljubljana, 2% popusta.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Iv. Perdanu v Ljubljani
**MAL POLOZI DAR-
DOMU NA ALTAR!**
Te vžigalice
so pridružbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI.
or g. zaboj s 500 zav. (Fishing) K 52.—
franko Ljubljana, 2% popusta.

Elegantna kavarna,

katera ima velike dohodke se
proda.

Naslov: „Lepa obrt“ na
upravo „Edinosti“.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, sreč, delnic, valut, novcev in deviz.
Promete izdaja k vsakemu krebzanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavlje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi

Bor na naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.